

Pospíšil, Ivo

Na úvod

Slavica litteraria. 2012, vol. 15, iss. Supplementum 1, pp. [3]-

ISSN 1212-1509 (print); ISSN 2336-4491 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/125457>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

NA ÚVOD

Přítomný svazek jako supplementum časopisu *Slavica Litteraria* vytváří širší celek s týmovou monografií *Postmodernismus: smysl, funkce a výklad (Jazyk – literatura – kultura – politika, eds: Ivo Pospíšil, Josef Šaur, Anna Zelenková)*. Tam jsme v úvodu konstatovali, že „postmodernismus jistě není jev kompaktní, je to směr, styl, epocha, možná i světový trend, který vyvolal řadu kontroverzních reakcí od adorace až po vyslovenou nenávisť.“ A také to, že „postmodernismus tu byl i je, avšak v různých podobách, jimž se říká postpostmodernismus; sám jsem jednu takovou větev nazval kvázipostmodernismem; samozřejmě koexistuje s jinými poetikami a prolíná se s nimi, tedy i s novodobým realismem, novým modernismem, novým konstruktivismem a souvisí s rekonstrukcí, novou epistemologií nebo kognitivismem.“ A právě zde jsme se dotkli problému, jenž jsme se snažili postihnout podivným názvem *Postmoderna s pozadím*. Překvapivě nejde o termín z přehlídkových mol, ale o konstataci faktu, že žádný směr, tendence nebo epocha nemohla žít jen sama o sobě a v sobě: modernista hrabě Lev Tolstoj, autor traktátu *Co je to umění* a antishakesparovské studie o Králu Learovi, není jen *contradictio in adiecto*, ale je dán rozpornou realitou jeho poetiky, stejně jako to, že vedle „těžkých“ experimentů, jež jsou obdivovány, největšími bestsellery se staly příklady masové literatury a estetické triviality. Doufám, že právě tato osmička studií vyjadřuje tuto kontextovost, modifikovatelnost a flexibilitu jevu, který se nazývá postmodernismem, ale který není a ani nemůže být něčím zcela novým, neboť *nihil novi sub sole*, ale vyvěrá z mnohem starších, snad až magických a mytických vrstev, jež stojí v mlžném prazákladu každého umění.

Ivo Pospíšil, editor

